

A nőkkel szembeni erőszak az Unióban Helyzetleírás

ÖSSZEFOGLALÁS

A nőkkel szembeni erőszak az emberi jogok megsértése és a nemi alapú megkülönböztetés egyik formája. Az erőszak e formája a nők és a férfiak közötti egyenlőtlenségekből eredeztethető, és számos megnyilvánulási formája létezik. A jelenség elterjedtségére vonatkozó becslések riasztóak. A nőkkel szembeni erőszak súlyos hatást gyakorol az áldozatokra és jelentős költségekkel jár.

Az Egyesült Nemzetek és az Európa Tanács olyan eszközöket vezetett be, amelyek a nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelem terén alapvető referenciának számítanak.

Az Európai Unió (Unió) különféle eszközökkel lép fel e problémával szemben, jelenleg azonban nincs olyan kötelező erejű eszköz, amely kifejezetten a nők erőszak elleni védelmét szolgálná.

Bár az erőszak elleni küzdelem terén megfigyelhetőek közös tendenciák, a tagállamok által alkalmazott megközelítések eltérnek egymástól.

Az Európai Parlament számos alkalommal lépett fel az Unió e területen folytatott politikájának megerősítése érdekében. A Parlament több alkalommal kérte a nőkkel szembeni erőszak felszámolására irányuló uniós stratégia és ennek keretében egy kötelező erejű eszköz kidolgozását.

Az érdekelt felek számos, többek között a gazdasági válság hatásával és a nőkkel szembeni erőszak felszámolására irányuló átfogó uniós politikai keret hiányával kapcsolatos aggályuknak adnak hangot.

A 2013 júniusában közzétett kiadvány frissítése.

A kiadvány tartalma:

- A probléma
- Nemzetközi összefüggések
- Mit tesz az Unió?
- A tagállamok
- Az Európai Parlament
- Az érdekelt felek véleménye
- Részletesebb információk

Szójegyzék

Nőkkel szembeni erőszak: „olyan nemi alapú erőszakos cselekmény, amely a nőknek fizikai, szexuális, lelki sérülést vagy szenvedést vagy gazdasági hátrányt okoz, illetve okozhat, beleértve az ilyen cselekményekkel való fenyegetést, a kényszerítést vagy a személyes szabadságtól való önkényes megfosztást, akár a köz-, akár a magánéletben”.

Nőkkel szembeni nemi alapú erőszak: „egy nővel szemben a női mivolta miatt alkalmazott vagy a nőket aránytalanul érő erőszak”.

Családon belüli erőszak: „a családon vagy háztartáson belüli, illetve volt vagy jelenlegi házastársak vagy élettársak közötti fizikai, szexuális, lelki vagy gazdasági jellegű erőszakos cselekmény, függetlenül attól, hogy az elkövető az áldozattal egy háztartásban él vagy élt-e”.

Forrás: [Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence](#) (Az Európa Tanács nők elleni és családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló egyezménye), Európa Tanács, 2011.

A probléma

A nőkkel szembeni erőszak az emberi jogok megsértése és egyben a nemi hovatartozáson alapuló megkülönböztetés egyik formája. Az erőszak e formája a nők és a férfiak közötti egyenlőség egyik legnagyobb akadálya. Jóllehet fokozott figyelem övezi e problémát, a nőkkel szembeni erőszak továbbra is a társadalom valamennyi szintjén megfigyelhető, és valamennyi uniós tagállamot érinti.

A probléma forrása és megnyilvánulási formák

A nőkkel szembeni erőszak a nők és a férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenségekben gyökerezik. Igazolásként olykor a hagyományokra és a vallási értékekre hivatkoznak. Bizonyos tényezők, például a nők gazdasági függetlenségének hiánya növelik a nők kiszolgáltatottságát¹.

Az erőszak számtalan formát ölthet. Ezek között szerepel a lelki erőszak, a zaklatás, a fizikai erőszak, a szexuális erőszak, a női nemi szervek megcsonkítása, a kényszerházasság, a kényszerabortusz és a kényszersterilizáció, a szexuális zaklatás és a becsületbeli gyilkosság. Egyes különleges csoportok, például a migráns, a fogyatékossgal vagy intézményben élő nők nagyobb eséllyel esnek erőszak áldozatává².

A jelenség nagyságrendjével kapcsolatos adatok hiánya

Nemzeti és uniós szinten továbbra sem állnak rendelkezésre megbízható és összehasonlítható számadatok. Az adatgyűjtés nem egyszerű, mivel az áldozatok különféle okokból (pl. félelemből vagy szégyenből) gyakran nem jelentik be az erőszakos cselekményeket. Az [Alapjogi Ügynökség](#) (FRA) szerint a nők négyötöde semmilyen szolgálathoz sem fordult azt követően, hogy a partnerétől eltérő más személy által elkövetett erőszakos cselekmény áldozatává vált. Az összehasonlítható adatok gyűjtésének további akadálya, hogy nem áll rendelkezésre az erőszak európai szintű közös fogalom meghatározása³.

A rendelkezésre álló becslések riasztóak. Az Európa Tanács [szerint](#) Európában a nők 20–25%-a szenvedett már el felnőtt korában legalább egyszer fizikai erőszakot, és több mint egytizedüket érte szexuális visszaélés, amely során fizikai erőt alkalmaztak. Ha a nőkkel szembeni erőszak valamennyi formáját együttesen nézzük, az arány 45%. Az erőszak leggyakoribb formája, a családon belüli erőszak nagyságrendjére vonatkozó becslések szerint 16 éves koruk után a nők 12–15%-a szenved el családon belüli erőszakot

Európában. Egy tudományos vizsgálatból kiderül, hogy az Unióban évente mintegy 3500 haláleset – azaz naponta több mint 9 személy, ezen belül is közel 7 nő halála – hozható összefüggésbe a házastársak közötti erőszakkal⁴.

Következmények

Az erőszak súlyos azonnali és hosszú távú következményekkel jár az áldozatul esett nők testi és lelki egészségére; ezenfelül negatív hatást gyakorolhat a gyermekekre, akik e cselekmények tanúivá válnak.

Az emberi szenvedésen és annak egészségre gyakorolt hatásán túl a nőkkal szembeni erőszak súlyos gazdasági terhet jelent az egész társadalom számára az egészségügyi ellátás, a rendőrségi és bírósági fellépés költségei, továbbá a termelékenység csökkenése és a szociális költségek formájában. Egy tudományos vizsgálatból kiderül, hogy csak a családon belüli erőszak miatt évente 16 milliárd eurótól esik el az Unió. Az ilyen jellegű erőszak megelőzésére fordított éves európai költségvetések pedig több tízmillió euróra rúgnak⁵. Az Európai Parlamenten belüli Parlamenti Kutatási Szolgálatok Főigazgatósága által készített tanulmány szerint a nőkkal szembeni erőszak éves összköltsége 2011-ben 228 milliárd euró volt az Unióban⁶.

A gazdasági válság hatásai

Egyes vizsgálatok kimutatása szerint válság idején általában fokozódik a nőkkal szembeni erőszak. A munkahely elvesztése például olyan családodottságot okozhat, amelynek következtében egyes férfiak viselkedése erőszakossá válik⁷. [2013. március 12-i állásfoglalásában](#) az Európai Parlament kiemelte, hogy a gazdasági válság kedvez a nők elleni zaklatás, bántalmazás és erőszak valamennyi formájának, különösen a prostitúció fokozódásának. A képviselők kiemelték, hogy a válság és a költségvetési megszorítások közepette a nők kevesebb erőforrással rendelkeznek ahhoz, hogy megóvják saját magukat és gyermekeiket az erőszaktól.

Nemzetközi összefüggések

Egyesült Nemzetek

A témával kapcsolatban a nőkkal szemben alkalmazott megkülönböztetés (diszkrimináció) minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezmény ([Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women](#)) (1979)⁸ és a nőkkal szembeni erőszak felszámolásáról szóló nyilatkozat ([Declaration on the Elimination of Violence against Women](#)) (1993) képezi a hivatkozási alapot. Bár nem rendelkezik kötelező erővel, a nyilatkozat az első olyan nemzetközi okmány, amely kizárólag a nők elleni erőszakkal foglalkozik.

A negyedik nőügyi világkonferencián, 1995-ben elfogadott Pekingi Cselekvési Program ([Beijing Platform for Action](#)) a nőkkal szembeni erőszakot jelölte meg az egyik kiemelt

A Daphne program

Az 1997-ben elindított Daphne program célja a nőkkal, a fiatalokkal és a gyermekekkel szembeni erőszak megelőzése és felszámolása. E program segítségével az Unió finanszírozást nyújt a nem kormányzati szervezetek, a helyi hatóságok, a kutatóközpontok stb. által az ilyen jellegű erőszak leküzdése érdekében folytatott tevékenységekhez. A [Daphne III program](#) (2007–2013) 116,85 millió eurós költségvetési kerettel rendelkezett. A Bizottság [javasolta](#), hogy a Daphne programot 2014-től építsék be a „[Logok, egyenlőség és polgárság program](#)”-ba (2014–2020). Ezt a programot, amely a 2014–2020-as időszakra 439,473 millió eurós pénzügyi kerettel rendelkezik, 2013. december 17-én fogadta el az Európai Parlament és a Tanács. [2012. február 2-i állásfoglalásában](#) az Európai Parlament hangsúlyozta, hogy megfelelő finanszírozást kell biztosítani a Daphne program számára és fokozni kell a láthatóságát.

fontosságú területként. A program felsorolja az államok, valamint a nemzetközi vagy nem kormányzati szervezetek által az erőszak jelenségének megelőzése és leküzdése érdekében meghozandó intézkedéseket.

A Nők Helyzetével Foglalkozó Bizottság ([Commission on the Status of Women](#)) 2013 márciusában, New Yorkban tartott 57. ülészakának kiemelt témája a nőkkel szembeni erőszak felszámolása és megelőzése volt.

Az Európa Tanács

2002-ben a Miniszteri Bizottság ajánlást fogadott el a nők erőszak elleni védelméről ([Recommandation on the protection of women against violence](#)), amelyben többek között felszólította a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki az erőszak megelőzésére és az áldozatok védelmére vonatkozó cselekvési terveket.

A nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló európa tanácsi egyezményt ([Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence](#)) (Isztambuli Egyezmény) 2011 májusában nyitották meg aláírásra. Az egyezmény az első jogilag kötelező erejű európai eszköz ezen a területen, amely [átfogó keretet](#) hozott létre az erőszak megelőzésére, az áldozatok védelmére és az elkövetők elleni eljárások lefolytatására. Ez idáig húsz uniós tagállam [írta alá](#) és három tagállam – Portugália, Olaszország és Ausztria – ratifikálta az egyezményt.

Mit tesz az Unió?

Az [Európai Unióról szóló szerződés](#) (EUSZ) megerősíti a nők és a férfiak közötti egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elvét (2. cikk). Az [Alapjogi Charta](#) biztosítja a méltósághoz (I. cím) és az egyenlőséghez (III. cím) való jogot. A Charta többek között különleges rendelkezéseket tartalmaz a testi és szellemi sérthetlenséghez való jogról és tiltja a nem alapján történő megkülönböztetést. Másrészt az [Európai Unió működéséről szóló szerződés](#) (EUMSZ) 8. cikkéről szóló 19. nyilatkozat – bár nem rendelkezik kötelező jogi erővel – megerősíti a tagállamoknak a házasságon belüli erőszak valamennyi formájának leküzdésére irányuló politikai törekvését.

Politikai kötelezettségvállalások

A [stockholmi program](#) (2010–2014) hangsúlyozza, hogy az erőszak áldozatául esett nők olyan kiszolgáltatott csoportot alkotnak, amelynek nagyobb védelemre van szüksége, ideértve a jogi védelmet is. A program megerősíti az Unió azon kötelezettségvállalását, hogy erőteljesebben lépjen fel a nemi alapú erőszak ellen. [A nők chartájában](#), amelyet az Európai Bizottság 2010 márciusában fogadott el, bejelentették, hogy átfogó politikai keretet fognak létrehozni a nők által elszenvedett erőszak leküzdésére.

Az erőszak elleni küzdelem [A nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégia](#) (2010–2015) főbb témakörei között is szerepel. A stratégia kiemelt feladatként jelöli meg a nőkkel szembeni erőszak leküzdéséről szóló uniós szintű stratégia elfogadását. [2010. március 8-i](#) és [2012. december 6-i](#) következtetéseiben a Tanács felszólította a Bizottságot egy ilyen stratégia kidolgozására.

Jogalkotási intézkedések

Az Unió jelenleg nem rendelkezik a nők erőszak elleni védelmével foglalkozó, kötelező erejű külön eszközzel⁹. A nőkkel szembeni erőszak problémájához kapcsolódó területeken azonban több jogi eszközt vezettek be.

Ezen eszközök többek között a következő kérdésekkel foglalkoznak: egyenlő bánásmód és megkülönböztetésmentesség (a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás és a munkakörülmények terén történő végrehajtásáról szóló [2002/73/EK irányelv](#) [átdolgozva a [2006/54/EK irányelvvvel](#)]), valamint a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról szóló [2004/113/EK irányelv](#)¹⁰); az emberkereskedelem (az emberkereskedelem ellen folytatott küzdelemről szóló [2011/36/EU irányelv](#) és a harmadik országok emberkereskedelem áldozatává vált állampolgárai részére kiállított tartózkodási engedélyről szóló [2004/81/EK irányelv](#)); továbbá az áldozatok védelme (a bűncselekmények áldozatainak jogairól és védelméről szóló [2012/29/EU irányelv](#), a büntetőügyekben hozott európai védelmi határozatról szóló [2011/99/EU irányelv](#) és a polgári ügyekben hozott védelmi intézkedések kölcsönös elismeréséről szóló [606/2013/EU rendelet](#)¹¹).

A [külpolitika](#) tekintetében a nőkkel szembeni erőszokról szóló, 2008-ban elfogadott uniós iránymutatások ([EU guidelines on violence against women and girls and combating all forms of discrimination against them](#)) megerősítik az Unió azon kötelezettségvállalását, hogy a harmadik országokban elősegíti és megvédi a nők jogait. Az Unió az emberi jogokról folytatott különleges párbeszédei keretében kitér a nőkkel szembeni erőszak problémájára, [a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze](#) segítségével pedig támogatja a nőkkel szembeni erőszak leküzdésére irányuló projekteket.

A tagállamok

Az erőszak elleni küzdelemmel kapcsolatos nemzeti politikák terén megfigyelhető közös tendenciák ellenére eltérések tapasztalhatók a tagállamok között.

Jogalkotási szempontból a családon belüli fizikai erőszak és a nemi erőszak jelentik a bűncselekménynek minősülő erőszak legfőbb formáit. A családon belüli lelki erőszakot, a kényszerházasságot, a szexuális zaklatást vagy a női nemi szervek megcsonkítását országoként eltérően büntetik¹². Egyes esetekben az áldozatnak panaszt kell tennie ahhoz, hogy jogi eljárást indítsanak¹³. A jelek szerint számos tagállamra jellemző a családon belüli erőszak és a nemi erőszak miatt indított eljárások és az elmarasztaló ítéletek alacsony aránya. Ennek orvoslására Spanyolországban és az Egyesült Királyságban különleges hatáskörű [bíróóságokat](#) hoztak létre a nőkkel szembeni erőszakkal kapcsolatos ügyek elbírálására.

Spanyolország: az ország 2004-ben rendkívül átfogó [törvényt](#) dolgozott ki a nemi alapú erőszak elleni teljes körű védelemről. Ez volt az első ilyen jellegű törvény Európában.

Svédország: a prostitúcióra nemi alapú erőszakos cselekményként, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség megvalósításának akadályaként tekintenek. 1999-ben [jogszabályi rendelkezéseket](#) vezettek be, amelyek bűncselekménynek nyilvánítják a szexuális szolgáltatások megvásárlását.

A jogalkotási intézkedések mellett a tagállamok az utóbbi években a nőkkel szembeni erőszak leküzdésére vonatkozó politikai stratégiákat is elfogadtak az erőszak valamennyi formájára kiterjedő nemzeti cselekvési tervek vagy az erőszak egyes formáira irányuló cselekvési tervek keretében, vagy más, például a nők és a férfiak közötti egyenlőséget és a társadalmi beilleszkedés előmozdítását célzó cselekvési tervekbe építettek be intézkedéseket¹⁴.

A nemzeti cselekvési tervekben leggyakrabban érintett kérdés a családon belüli erőszak és az emberkereskedelem. A fellépések típusai tekintetében a cselekvési tervekben egyre nagyobb figyelmet fordítanak a megelőző intézkedésekre (pl. figyelemfelkeltő programok, az áldozatokkal foglalkozó szakemberek képzése, az erőszakos cselekmények elkövetőire irányuló kezelési programok) és a támogató intézkedésekre (menedékhelyek a női áldozatok számára, telefonos segélyvonalak). Az erőszak áldozataul esett nők szükségleteire összpontosító rehabilitációs programok (megfizethető lakhatáshoz, valamint munkahelyekhez és képzéshez való hozzáférés és jövedelemtámogatás) azonban kevésbé elterjedtek¹⁵.

Az Európai Parlament

Az Európai Parlament első alkalommal az [1986. június 11-i állásfoglalásában](#) kongatta meg a vészharangot a nőkkel szembeni erőszak problémájával kapcsolatban. Azóta a Parlament a [Női jogi és Esélyegyenlőségi Bizottság](#) (FEMM) útján rendkívül fontos szerepet játszik ezen a területen. Az európai képviselők számos olyan jogszabályszöveget fogadtak el, amelyekben a nők kereskedelmével és prostitúcióra kényszerítésével, a női nemi szervek megcsonkításával¹⁶, általában a nemi alapú erőszak elleni küzdelemmel és ennél is általánosabban a nők és a férfiak közötti egyenlőség kérdéseivel foglalkoznak¹⁷.

[2009. november 26-i állásfoglalásában](#) a Parlament felkérte a Bizottságot, hogy dolgozzon ki a nők elleni erőszak valamennyi formája elleni küzdelemről és ezek megelőzéséről szóló átfogó irányelvre irányuló javaslatot. Felszólította a tagállamokat, hogy a – különösen a házasságon és a nem törvényesített intim kapcsolaton belüli és/vagy férfi hozzátartozó által elkövetett – nemi alapú erőszakot és nemi erőszakot hivatalból üldözendő bűncselekményként ismerjék el.

[2011. április 5-i állásfoglalásában](#) a Parlament ismételten felszólított egy uniós irányelv kidolgozására. Kiemelte, hogy az Unióban a nők nem egyformán részesülnek védelemben a férfiak által elkövetett erőszakkal szemben. A képviselők üdvözölték a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy e kérdéssel foglalkozó stratégiát nyújt be, és javasolták a nemi alapú erőszak elleni küzdelemre irányuló átfogó megközelítés alkalmazását.

[2013. február 6-i állásfoglalásában](#) a Parlament ismételten felszólította a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a nőkkel szembeni erőszakra vonatkozó uniós stratégiára, amely magában foglalna egy minimumkövetelményeket meghatározó irányelvet is. Ezenfelül felszólította az Uniót és a tagállamokat az Európa Tanács nők elleni és családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló egyezményének aláírására és ratifikálására.

Végül 2014 januárjában a FEMM bizottság új, saját kezdeményezésű [jelentést fogadott el](#), amely a nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelemmel kapcsolatban a Bizottság számára megfogalmazott ajánlásokat tartalmaz (előadó: Antonia Parvanova, ALDE, Bulgária). E jelentés, amelyhez az európai hozzáadott értékre vonatkozó értékelésről szóló [tanulmányt](#) csatoltak, felszólítja a Tanácsot, hogy a nőkkel szembeni erőszakot vegye fel az [EUMSZ](#) 83. cikkének (1) bekezdésében felsorolt, különösen súlyos bűncselekményi területek közé. Másrészt a Parlament felszólította a Bizottságot, hogy az EUMSZ 84. cikke alapján 2014 végéig dolgozzon ki jogalkotási javaslatot, amely a nőkkel szembeni erőszak megelőzése területén a tagállamok tevékenységét előmozdító

és támogató intézkedéseket vezet be. Felszólította továbbá a Bizottságot egy uniós stratégia és egy cselekvési terv benyújtására, valamint arra, hogy az elkövetkező három év folyamán jelölje ki a nőkkel szembeni erőszak felszámolásának európai évét. A jelentést a jelenlegi parlamenti ciklus végéig kell benyújtani a plenáris ülésnek.

Az érdekelt felek véleménye

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) [aggodalmát fejezte ki](#) amiatt, hogy a gazdasági válság számos tagállamban komolyan kihat a szociálpolitikára, és hogy tanúi lehetünk a bántalmazott nőket fogadó központok bezárásának, a megelőzési projektek leállításának, valamint a nemek közötti egyenlőségre szánt nemzeti költségvetések csökkentésének. Az EGSZB hangsúlyozta, hogy a válság és a megszorítási politikák fokozzák az egyenlőtlenségeket, erősítve azokat a tényezőket, amelyek kiváltják az erőszakot.

Az [Európai Női Lobb](#) (EWL) a nőkkel szembeni erőszak felszámolására irányuló átfogó politikai keret és egy ilyen tárgyú irányelv bevezetésére [szólítja fel](#) az Uniót, továbbá támogatja az erőszak elleni európai év ötletét. Ezenfelül értékelő [jelentést](#) készített a nőkkel szembeni erőszakra vonatkozó nemzeti cselekvési tervekről. Ebben többek között megállapítja, hogy a nem kormányzati nőjogi szervezetek nagy többsége nem elégedett azzal, ahogyan a nemzeti hatóságok a cselekvési tervek kidolgozása és végrehajtása kapcsán konzultálnak velük. Az EWL másrészt a prostitúciót a nőkkel szembeni erőszak egyik formájának tartja, és [kampányt](#) folytat annak eltörléséért.

A [Women against Violence Europe](#) (WAVE, Európai Nők az Erőszak Ellen) hálózat [kiemeli](#), hogy kevés uniós ország vezetett be a hét minden napján 24 órában működő, ingyenesen hívható nemzeti telefonos segélyvonalat. Hangsúlyozza továbbá, hogy az erőszak áldozatául esett nőket befogadó menedékhelyeken nem elegendő a férőhelyek száma, és uniós szinten csak a szükséges férőhelyek 50%-a áll rendelkezésre. Végül a WAVE megállapítása szerint a szexuális erőszak áldozataival foglalkozó központok száma sem elégséges.

Részletesebb információk

[Combatting violence against women: European Added Value Assessment](#) (A nőkkel szembeni erőszak leküzdése: az európai hozzáadott értékre vonatkozó értékelés), Parlamenti Kutatási Szolgálatok Főigazgatósága, Európai Parlament, 2013., 33 o.

[Sexual exploitation and prostitution and its impact on gender equality](#) (A szexuális kizsákmányolás és a prostitúció, valamint a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatásuk), Uniós Belső Politikák Főigazgatósága, C. Tematikus Osztály – Állampolgári Jogok és Alkotmányos Ügyek, Európai Parlament, 2014., 89 o.

[Violence against Women - Victim Support: Review of the Implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States](#) (Nőkkel szembeni erőszak – Az áldozatok támogatása: A Pekingi Cselekvési Platform uniós tagállamokon belüli végrehajtásának áttekintése), a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete, 2012., 142 o.

[The issue of violence against women](#) (A nőkkel szembeni erőszak kérdése az Unióban), Uniós Belső Politikák Főigazgatósága, C. Tematikus Osztály – Állampolgári Jogok és Alkotmányos Ügyek, Európai Parlament, 2010., 38 o.

[Violence against women and the role of gender equality, social inclusion and health strategies: synthesis report](#) (A nőkkel szembeni erőszak, valamint a nemek közötti egyenlőség, a társadalmi

befogadás és az egészségügyi stratégiák szerepe: összefoglaló jelentés), Európai Bizottság, 2010., 207 o.

[Feasibility study to assess the possibilities, opportunities and needs to standardise national legislation on violence against women, violence against children and sexual orientated violence](#) (Megvalósíthatósági tanulmány a nőkkel és a gyermekekkel szembeni erőszakra és a szexuális irányultsággal kapcsolatos erőszakra vonatkozó nemzeti jogszabályok lehetséges és szükséges egységesítésének értékeléséről), Európai Bizottság, 2010., 210 o.

Megjegyzések

- ¹ [Eliminating all forms of gender-based violence: background note](#) (A nemi alapú erőszak minden formájának felszámolása: háttérfeljegyzés), az „Equality between women and men” (A nők és férfiak közötti egyenlőség) című konferencia, Európai Bizottság, Jogértvényesülési Főigazgatóság, 2011. szeptember, 6. o.; [The issue of violence against women in the EU](#) (A nőkkel szembeni erőszak kérdése az Unióban), Unió Belső Politikák Főigazgatósága, Európai Parlament, 2010. március, 11. o.
- ² [Violence against women and the role of gender equality, social inclusion and health strategies: synthesis report](#) (A nőkkel szembeni erőszak, valamint a nemek közötti egyenlőség, a társadalmi befogadás és az egészségügyi stratégiák szerepe: összefoglaló jelentés), Európai Bizottság, 2010., 81–85. o.
- ³ A nemzeti fogalommeghatározások áttekintését lásd: [Violence against women and the role of gender equality, social inclusion and health strategies: synthesis report](#) (A nőkkel szembeni erőszak, valamint a nemek közötti egyenlőség, a társadalmi befogadás és az egészségügyi stratégiák szerepe: összefoglaló jelentés), ibidem, 37. o.
- ⁴ A 2006. évi adatokat lásd: *Estimation de la mortalité liée aux violences conjugales en Europe, synthèse du rapport scientifique* (A házastársak közötti erőszakkal összefüggő halálesetek becsült száma Európában, a tudományos jelentés összefoglalása), Psytel, 2010. június, 5. o. A tudományos jelentés és annak összefoglalása az alábbi címen található meg: <http://www.psytel.eu/en/violences.php>.
A házastársuk által bántalmazott férfiak témájával kapcsolatban lásd: [Les hommes aussi sont victimes de violence conjugale](#) (A férfiak is a házastársak közötti erőszak áldozatává válhatnak), Le Figaro, 2010. augusztus.
- ⁵ A 2006. évi adatokat lásd: *Estimation du coût des violences conjugales en Europe, synthèse du rapport scientifique* (A házastársak közötti erőszakkal összefüggő költségek becsült összege Európában, a tudományos jelentés összefoglalása), Psytel, 2009. június. A jelentés arra is rámutat, hogy a megelőzési politika költségvetésének egy euróval történő növelésével összesen 87 euró, ezen belül is 30 euró közvetlen költség takarítható meg, 3–4. o. A jelentés és annak összefoglalása az alábbi címen található meg: <http://www.psytel.eu/en/violences.php>. Az erőszak költségének kérdésével foglalkozik továbbá: [Combating violence against women: Stocktaking study on the measures and actions taken in Council of Europe member States](#) (A nők elleni erőszak leküzdése: összegző tanulmány az Európa Tanács tagállamaiban meghozott intézkedésekről és fellépésekről), Európa Tanács, 2006., 8–12. o.
- ⁶ [Combating violence against women: European Added Value Assessment](#) (A nők elleni erőszak leküzdése: az európai hozzáadott értékre vonatkozó értékelés), Parlamenti Kutatási Szolgálatok Főigazgatósága, Európai Parlament, 2013., 24. o.
- ⁷ [The impact of the global economic crisis on women's well-being and empowerment](#) (A globális gazdasági válság hatása a nők jólétére és társadalmi szerepvállalására), SIDA, 2010. december, 40–41. o.; [The world economic and financial crisis: what will it mean for gender equality?](#) (A globális gazdasági és pénzügyi válság: mit jelent majd a nemek közötti egyenlőség szempontjából?), UNIFEM, 2009. július.
- ⁸ A nőkkel szembeni megkülönböztetés felszámolásával foglalkozó bizottság a [19. számú általános ajánlásával \(1992\)](#) hozzájárult ahhoz, hogy a nőkkel szembeni erőszakot az egyezményben meghatározottak szerinti megkülönböztetés egyik formájaként ismerjék el.
- ⁹ A Daphne program keretében a Bizottság finanszírozásával [tanulmány](#) készült a nőkkel és a gyermekekkel szembeni erőszak és a szexuális irányultságon alapuló erőszak kérdésével kapcsolatos nemzeti jogszabályok lehetséges és szükséges harmonizációjának felmérésére. E tanulmány szerint az európai jog szempontjából több javasolt minimumszabály esetében is nehéz lenne meghatározni a megfelelő jogalapot, ezért a megfelelő és célszerű megoldást az jelentené, ha az Unió a nyitott koordinációs módszert alkalmazná a tagállamokon belüli fokozott konvergencia előmozdítására. Lásd: 188–190. o.
- ¹⁰ Ezek az irányelvek tiltják a személy nemével kapcsolatos zaklatást és a szexuális zaklatást, és azokat nemi alapú megkülönböztetésnek tekintik.
- ¹¹ Ez a 2015. január 11-étől alkalmazandó rendelet azon, [családon belüli erőszak áldozatává vált nők](#) számára fontos, akik élni kívánnak az Unión belüli szabad mozgáshoz való jogukkal.
- ¹² [Protecting women against violence: Analytical study of the results of the third round of monitoring the implementation of Recommendation Rec \(2002\) 5 on the protection of women against violence in Council of Europe member states](#) (A nők erőszak elleni védelme: elemző tanulmány a nők erőszak elleni védelméről szóló REC

(2002) 5. sz. ajánlásnak az Európa Tanács tagállamaiban történő végrehajtására vonatkozó harmadik nyomkövetési ciklus eredményeiről), Európa Tanács, 2010., 40–41. o.

¹³ Ibidem, 14–15. o.

¹⁴ [Violence against women - victim support: review of the Implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States](#) (Nőkkel szembeni erőszak – az áldozatok támogatása: a Pekingi Cselekvési Program uniós tagállamokon belüli végrehajtásának áttekintése), a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE), 2012., 21–22. o.; [Violence against women and the role of gender equality, social inclusion and health strategies](#) (A nőkkel szembeni erőszak, valamint a nemek közötti egyenlőség, a társadalmi befogadás és az egészségügyi stratégiák szerepe), ibidem, 107–113. o.

¹⁵ Ibidem, 113–131. és 138–164. o.

¹⁶ [The issue of violence against women in the EU](#) (A nőkkel szembeni erőszak kérdése az Unióban), op. cit., 38. o.

¹⁷ [2009-es](#) és [2012-es](#) állásfoglalásaiban az Európai Parlament kiemelte, hogy a női nemi szervek megcsonkítása több százezer nőt érint Európában, és felszólította a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket e gyakorlat felszámolása érdekében. 2013 májusában a Bizottság [nyilvános konzultációt](#) szervezett a kérdéstről. A Bizottság e konzultáció eredményeit, valamint a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete által készített [jelentést](#) használta fel egy sor intézkedés kidolgozására, lásd: [Fellépés a női nemi szervek megcsonkításának megszüntetése érdekében](#), COM(2013)0833, 2013. november 25.

Disclaimer and Copyright

Ez a dokumentum egy könyvtári összefoglaló fordítása, amelyet az Európai Parlament fordítószolgálat készített. A kizárólag hiteles szöveg az eredeti francia változat. Ez az összefoglaló nyilvánosan elérhető információk összegzése és nem tükrözi szükségszerűen a szerző vagy az Európai Parlament álláspontját. A dokumentum kizárólag az Európai Parlament képviselői és munkatársai részére készült, - hogy parlamenti munkájukat segítse. Lehetséges, hogy a dokumentumban használt források a szövegben szereplő linkekről az Európai Parlament hálózatán kívülről nem érhetők el. © Európai Unió, 2014. Minden jog fenntartva.

Photo credits: © Artem Furman/ Fotolia.

<http://www.eprs.ep.parl.union.eu>

<http://epthinktank.eu>

epprs@ep.europa.eu